

Ljubljanske mlekarne: pionir digitalizacije v živilski industriji

Zgodba Ljubljanskih mlekar sega v leto 1956, ko so bile mlekarne ustanovljene kot podjetje Glavne zadržne zveze Slovenije. Sedaj svojo tržno naravnost dokazujejo s premišljeno zasnovanimi in uspešnimi blagovnimi znamkami, med ključne stebre uspešne zgodbe pa štejejo predvsem zaposlene, ki jih je danes več kot 600.

Potrebe po digitalizaciji so se v Ljubljanskih mlekarnah začele resno izkazovati v sredini prejšnjega desetletja, ko so kot vodilno mlekarstvo živilskopredelovalno podjetje začeli vpeljevati sistem MES. Danes se družba po informacijski podpori v proizvodnji uvršča v sam evropski vrh mlekarstva panoge.

Osnovni zahtevi Ljubljanskih mlekar sta bili brezpapirna proizvodnja in zagotovitev celotne procesne proizvodne sledljivosti s pomočjo črtnih kod.

Drugi cilji digitalizacije in digitalne preobrazbe so bili še:

- izboljšanje energetske učinkovitosti
- obvladovanje resursov v procesih predelave
- varnost in kvaliteta izdelkov

Eden izmed poglavitnih razlogov za digitalizacijo v Ljubljanskih mlekarnah so bile zahteve trga po hitrih prilagoditvah pri izdelavi različnih izdelkov.

Da je digitalna preobrazba v prvi vrsti prilagajanje, so na lastni koži izkusili tudi v Ljubljanskih mlekarnah, saj se je, predvsem zaradi EU uredbe 178/2002* in zahtev trga po hitrih prilagoditvah pri izdelavi različnih izdelkov, v proizvodnji povečala možnost napak in s tem tudi bojazen pred naglim povečanjem stroškov.

Istočasno so v mlekarnah v pojmu digitalizacije zaznali priložnost za rast in povečanje konkurenčne prednosti. S pomočjo digitalne preobrazbe so želeli doseči fleksibilnost pri izdelavi širokega spektra izdelkov, zmanjšati človeški faktor in na ta način tudi zagotoviti konstantno kvaliteto izdelkov. Seveda ob hkratnem zmanjšanju stroškov, minimiziranju napak in optimizaciji celotne proizvodnje.

Ljubljanske mlekarne so šolski primer, ko vodstvo podjetja brezpogojno podpira celoten proces digitalne preobrazbe.

Pri digitalizaciji poslovanja je izjemno pomembno, da vodstveni kader stoji za idejo o digitalni preobrazbi podjetja, jo brezpogojno podpira in v njej ne vidi le stroška oz. finančne jame brez dna, ampak tudi možnost za rast in napredek podjetja. To se je pokazalo tudi v primeru Ljubljanskih mlekar, saj je vodstveni kader že hitro spoznal, da je digitalna preobrazba naložba v prihodnost, ki je za podjetje takega kova ne samo zaželena, ampak tudi nujna.

Janez Jakopin,
Ljubljanske mlekarne d.o.o., skrbnik MES

“Celovita in prilagodljiva platforma Tom PIT. connected nam omogoča hitro uvajanje sprememb v procesih, brez velikih investicij in s kratkimi roki vpeljave.

S Tom PIT obvladujemo celoten proizvodni proces, vključno s sledljivostjo materialov skozi proizvodni proces, spremljanjem učinkovitosti proizvodnih virov in zagotavljanjem izkazovanja regulativnih obveznosti. S tem smo se močno približali minimalnemu strošku proizvoda”.

*EU uredba 178/2002 je uredba o živilski zakonodaji EU.

Največje koristi digitalne preobrazbe so danes vidne v tem, da se ob velikih zahtevah trga mlekarne lahko relativno hitro prilagodijo in na ta način zadovoljijo kupce na različnih delih sveta.

“Težko je opisati, kaj vse smo pridobili z vpeljavo digitalne preobrazbe, vemo pa, da če tega ne bi storili, bi bila današnja proizvodnja vprašljiva oz. nisem prepričan, če sploh mogoča”
Janez Jakopin, skrbnik MES.

Z vsako dodelavo v procesu digitalne preobrazbe so Ljubljanske mlekarne gradile sistem, ki jim je zmanjševal napake v proizvodnem procesu, posebej

takšne, ki so človeške narave. Na ta način se je zmanjševala kaloznost, produktivnost se je iz dneva v dan višala, dobički pa povečevali. Glavna pridobitev digitalne preobrazbe je zagotovo boljša odzivnost na trgu, saj so sedaj mlekarne sposobne proizvesti popolnoma nov izdelek z vsemi zahtevanimi karakteristikami v času, ki ga drugi proizvajalci brez podobne zasnove ne morejo doseči.

Trenutni sistem Ljubljanskim mlekarnam omogoča doseganje večine zadanih ciljev, zaradi katerih so sploh stopili na pot digitalizacije. Kot je še povedal Jakopin, dosegajo konstantno visoko kvaliteto izdelkov, v veliki fluktuaciji delavcev, ki prihajajo v podjetje, je prilagoditveni čas na procese izredno kratek, delavci pa lahko samostojno opravljajo svoje naloge, brez da bi se ukvarjali z nepotrebnim in zamudnim delom (npr.

ker so podatki dostopni “na klik”, se ne rabijo ukvarjati s kupi papirologije). V mlekarnah so zmanjšali tudi porabo različnih energentov (posebej vode), to pa jim je omogočilo spremljanje podatkov preko energetskega portala, in sicer v navezavi s proizvodnimi procesi. Preko tega želijo v prihodnje zmanjšati tudi ogljični odtis.

Ko se digitalna preobrazba zlije v simbiozo človeka in stroja, poleg višje kakovosti izdelka izkazuje rezultat tudi v njuni boljši varnosti.

Narava proizvodnih procesov v Ljubljanskih mlekarnah je narekovala, da se čisto vse ne more in ne sme izvajati avtomatsko, saj procesi potekajo okoli »žive« sestavine in je delavec tisti, ki odloča in ustvarja kakovosten izdelek. Sodobna tehnologija, kot je platforma Tom PIT.

connected, mu je tako zgoj v pomoč, da ga pravočasno opozarja na nevarnosti in napake, ki so lahko posledica njegovih dejanj. Sistem je torej procesom prilagojen do stopnje, da v mlekarnah ne potrebujejo več visoko izobraženega kadra, ki bi to tehnologijo upravljali, ampak skozi poseben cikel izobraževanj relativno hitro usposobijo ali prekvalificirajo delavce, ki so sposobni suvereno in učinkovito opravljati kompleksne aktivnosti.